

ΕΝΙΑΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Α.Π.Θ.

Απόφαση Δ.Σ. ΕΣΔΕΠ ΑΠΘ για το ζήτημα των διαγραφών των φοιτητών

Θεσσαλονίκη, 23 Δεκεμβρίου 2024

Το άρθρο 34 του Ν.4727/202 ορίζει ως ανώτατα όρια σπουδών τα 6 έτη για σχολές τετραετούς φοίτησης και τα 8 ή 9 έτη για σχολές πενταετούς και εξαετούς φοίτησης αντίστοιχα. Από την άλλη, το άρθρο 76 του Ν.4957/2022 ορίζει ως πειθαρχικό παράπτωμα για τα Τμήματα ή τις Σχολές τη μη διαγραφή φοιτητών/τριών που παραβιάζουν τα ανώτατα όρια σπουδών, παράπτωμα το οποίο θα λαμβάνεται υπόψη στην κατανομή των κονδυλίων της τακτικής δημόσιας επιχορήγησης στα Α.Ε.Ι. της χώρας. Η εφαρμογή των σχετικών διατάξεων αναμένεται τον Σεπτέμβριο του 2025, και θα οδηγήσει στη διαγραφή 333.790 φοιτητών σε πανελλαδικό επίπεδο, αριθμός που αντιστοιχεί στο 48% του συνόλου των εγγεγραμμένων προπτυχιακών φοιτητών στη χώρα. Η αντίστοιχη εφαρμογή στο ΑΠΘ θα οδηγήσει στη διαγραφή 39.210 φοιτητριών και φοιτητών, που αντιστοιχεί στο 51% του συνόλου των εγγεγραμμένων προπτυχιακών φοιτητών (βλ. πίνακα).

Πίνακας: Φοιτητικός πληθυσμός ανά καθεστώς φοίτησης βάσει του αρ.76 Ν.4957/2022			
	2020/21	2021/22	2022/23
Εγγεγραμμένοι Προπτυχιακοί Φοιτητές Ελλάδα	705.982	704.047	695.678
«Ενεργοί» Προπτυχιακοί Φοιτητές Ελλάδα	389.688	379.559	361.888
«Ενεργοί» Προπτυχιακοί Φοιτητές Ελλάδα, % συνόλου	55,2%	53,9%	52,0%
Εγγεγραμμένοι Προπτυχιακοί Φοιτητές Α.Π.Θ.	79.961	78.397	76.833
«Ενεργοί» Προπτυχιακοί Φοιτητές Α.Π.Θ.	40.035	38.893	37.623
«Ενεργοί» Φοιτητές ΑΠΘ, % συνόλου	50,1%	49,6%	49,0%

Σημείωση: Ως «ενεργοί» ορίζονται από την ΕΘΑΕΕ οι φοιτήτριες/τες οι οποίες/οι δεν έχουν ξεπεράσει τα προβλεπόμενα ανώτατα όρια σπουδών. Πηγές: (α) τα στοιχεία για τον εγγεγραμμένο και «ενεργό» φοιτητικό πληθυσμό προέρχονται από τις ετήσιες εκθέσεις της ΕΘΑΕΕ 2020-23 (β) τα στοιχεία για τον εγγεγραμμένο φοιτητικό πληθυσμό στο Α.Π.Θ. προέρχονται από τις ετήσιες έρευνες ανώτατης εκπαίδευσης της ΕΛΣΤΑΤ 2020-22.

Η συζήτηση περί διαγραφών των φοιτητριών/των πέρα από κοινωνικά ανάληγη και ταξικά τιμωρητική, είναι εντελώς αποπροσανατολιστική, καθώς δεν απαντά σε κανένα από τα μεγάλα πραγματικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα δημόσια ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, όπως η χρόνια υποχρηματοδότηση και υποστελέχυσή τους, η απουσία συντήρησης και ανανέωσης των κτηριακών υποδομών και του εξοπλισμού τους, η χωρίς προϋποθέσεις και επιχειρηματικού τύπου στήριξη των ΔΕΠ στην έρευνα, και ιδίως οι τραγικές ελλείψεις στη φοιτητική μέριμνα.

Οι καθυστερήσεις στην αποφοίτηση πολλών φοιτητών/τριών σχετίζονται πρώτα και κύρια με τις συνθήκες διαβίωσης και εκπαίδευσής τους. Τα τελευταία ιδίως χρόνια λόγω της συρρίκνωσης του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών, ο αριθμός των φοιτητών/τριών – και μάλιστα πολλών οικονομικά αδύναμων – που αναγκάζονται να εργάζονται παράλληλα με τις σπουδές τους έχει αυξηθεί ραγδαία, γεγονός που αποτυπώνεται ακόμη και στα στατιστικά στοιχεία της ίδιας της ΕΘΑΕΕ, που δείχνουν την επιταχυνόμενη μείωση του ποσοστού των «ενεργών» φοιτητών: πχ στα τελευταία τρία χρόνια η έκρηξη της ακρίβειας φαίνεται να οδηγεί σε αύξηση των φοιτητών/ριών, που εξαναγκάζονται σε παράταση των σπουδών τους από 44,8% επί του συνόλου το 2021 σε 48,0% το 2023 (βλ. πίνακα). Επιπλέον, για την καθυστέρηση στις σπουδές δεν είναι μικρή η ευθύνη της πολιτείας που δεν εξασφαλίζει τις απαραίτητες φοιτητικές εστίες, η απουσία των οποίων σε συνδυασμό με την αδυναμία να αντεπεξέλθουν τα νοικοκυριά στα υψηλά ενοίκια στις πόλεις φοίτησης, αναγκάζουν πολλές και πολλούς να μετέχουν στη διαδικασία φοίτησης εξ αποστάσεως

και δια της παρουσίας τους μόνον κατά τις εξεταστικές περιόδους. Ομοίως, ο περιορισμένος αριθμός θέσεων για πρακτική και εργαστηριακή άσκηση των φοιτητών καθώς και η υποστελέχωση σε μέλη ΔΕΠ για επίβλεψη και εκπόνηση των υποχρεωτικών πτυχιακών διπλωματικών εργασιών, καθιστούν σε πολλές περιπτώσεις πρακτικά αδύνατη την ολοκλήρωση των σπουδών εντός των προβλεπόμενων χρονικών ορίων, ακόμη και για φοιτητές που δεν εργάζονται ή έχουν εξασφαλισμένη στέγη στην πόλη φοίτησής τους.

Το Υπουργείο Παιδείας ισχυρίζεται ότι η διαγραφή των «λιμναζόντων», όπως τους αποκαλεί φοιτητών θα οδηγήσει στον «εξορθολογισμό» των ιδρυμάτων, ισχυρισμός καθόλα ψευδής καθώς είναι γνωστό ότι οι φοιτητές που καθυστερούν τις σπουδές τους δεν προκαλούν καμία οικονομική ή εκπαιδευτική επιβάρυνση στα ιδρύματα, αφού εξαιρούνται από τα δικαιώματα σε δωρεάν συγγράμματα, σίτιση, στέγαση και έκδοση φοιτητικής ταυτότητας για τις συγκοινωνίες και δεν δεσμεύουν θέσεις υποψηφίων εισακτέων στα ΑΕΙ της χώρας.

Αντιθέτως, οι διαγραφές των φοιτητών έχουν ως κύριο στόχο την ολοσδιόλου πλασματική «βελτίωση» των δεικτών διεθνούς «αξιολόγησης» των δημόσιων Α.Ε.Ι. της χώρας και τη διευκόλυνση του αποκαλούμενου στόχου της «διεθνοποίησής» τους, της προσέλκυσης δηλαδή πελατών/φοιτητών στα αγγλόγλωσσα προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών με δίδακτρα που ξεφυτρώνουν κάθε χρόνο σαν μανιτάρια, εμπεδώνοντας ακόμη περισσότερο την εμπορευματική και επιχειρηματική λειτουργία των ΑΕΙ. Η ειρωνεία, βέβαια, είναι ότι σύμφωνα με τα στοιχεία της φετινής έκθεσης της ΕΘΑΕΕ, ακόμη και αν διαγραφεί το σύνολο των μη «ενεργών» φοιτητών σε όλα τα πανεπιστήμια της Ελλάδας, η αναλογία φοιτητών ανά διδάσκοντα στα δημόσια ΑΕΙ θα μειωθεί από 51 φοιτητές/τριες ανά διδάσκοντα που είναι σήμερα μόλις στους 34 φοιτητές ανά διδάσκοντα, παραμένοντας 3 φορές υψηλότερη από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, απέχοντας δηλαδή μακράν - ακόμη και μετά τη πλασματική βελτίωσή της - από τους ευρωπαϊκούς δείκτες «αριστείας». Η εικόνα αυτή γίνεται ακόμη πιο δυστοπική, αν ληφθεί υπόψη και ο αποκλεισμός των 80.000 και πλέον υποψηφίων στα ΑΕΙ, μετά την εφαρμογή της ΕΒΕ τα τελευταία χρόνια.

Ταυτόχρονα, οι διαγραφές των φοιτητών αναμένεται να δωρίσουν και νέους πελάτες στα υπό ίδρυση ιδιωτικά πανεπιστήμια, στα οποία θα δύνανται να καταφεύγουν οι διαγραφέντες φοιτητές (όσοι τουλάχιστον μπορούν να ανταπεξέλθουν στο σχετικό κόστος), μεταφέροντας όσες διδακτικές μονάδες ECTS κατοχύρωσαν πριν τη διαγραφή τους στα δημόσια ΑΕΙ.

Ο ΕΣΔΕΠ ΑΠΘ δηλώνει την κατηγορηματική του αντίθεση στη διαγραφή των φοιτητών, είτε οριζόντια είτε με επί μέρους κριτήρια. Ο φοιτητικός πληθυσμός που καθυστερεί να λάβει πτυχίο δεν είναι «λιμναζών», είναι αβοήθητος. Διεκδικούμε:

- Επαρκή στελέχωση των πανεπιστημίων με όλο το αναγκαίο διδακτικό και διοικητικό προσωπικό, αύξηση της δημόσιας χρηματοδότησης των ΑΕΙ για την κάλυψη όλων των αναγκών τους σε μόνιμο προσωπικό, εξοπλισμό και υποδομές, και κατάργηση των διδάκτρων σε όλα τα προγράμματα σπουδών (προπτυχιακά και μεταπτυχιακά).
- Επείγοντα μέτρα ανακούφισης των φοιτητών από την ακρίβεια που εκτοξεύει το κόστος σπουδών και ζωής, με στήριξη και διεύρυνση της φοιτητικής μέριμνας (συντήρηση και ανέγερση νέων δημόσιων και δωρεάν φοιτητικών εστιών χωρίς ΣΔΙΤ, βελτίωση των συνθηκών και επέκταση της δωρεάν σίτισης για όλους τους φοιτητές).
- Ειδικά μέτρα στήριξης των εργαζόμενων φοιτητών (εργαστήρια σε κατάλληλα ωράρια, ενισχυτική διδασκαλία στο πλαίσιο του πανεπιστημίου, εξασφάλιση φοιτητικών αδειών).

Για το ΔΣ

Ο Αντιπρόεδρος
Γιώργος Αγγελόπουλος

Ο Γραμματέας
Ηλίας Κονδύλης